

PLÁN PÉČE

O PŘÍRODNÍ PAMÁTKU

PAŠÍNOVICKÁ LOUKA

návrh na přehlášení

na období

2020 – 2029

Juniperia, z.s.

říjen 2018

1 Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1404
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Pašínovická louka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	ONV České Budějovice
číslo předpisu:	(bez čísla)
datum platnosti předpisu:	24.9.1990
datum účinnosti předpisu:	1.10.1990

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Jihočeský
okres:	České Budějovice
obec s rozšířenou působností:	České Budějovice
obec s pověřeným obecním úřadem:	České Budějovice
obec:	Komařice
katastrální území:	Pašínovice

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

1.3.1 Původní vymezení

Zvláště chráněné území

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
723		trvalý travní porost		0	3426	3116
715/1		orná půda		0	245350	7235
Celkem						10 441

Ochranné pásmo

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č.114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

1.3.2 Navrhované vymezení

Zvláště chráněné území

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2389		trvalý travní porost		1	13765	3595
Celkem						3595

Ochranné pásmo

Ochranné pásmo je po dohodě se zadavatelem vyhlášeno jako pás do vzdálenosti 5 m od okraje PP. Důvodem je dostatečná ochrana lokality před vnějšími vlivy (splachy atd.) díky příkopu a mezi po jejím obvodu.

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2384		trvalý travní porost		572	12080	41
2389		trvalý travní porost		1	13765	830
2375		ostatní plocha		1	3781	495
Celkem						1366

Údaje o výměrách jednotlivých parcel uvnitř ZCHÚ byly získány překryvem vektorové vrstvy katastru nemovitostí s vektorovou vrstvou hranice ZCHÚ a výpočtem výměry v programu ArcMap.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0	0		
vodní plochy	0	0	zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	0,35	0,08		
orná půda	0	0		
ostatní zemědělské pozemky	0	0		
ostatní plochy	0	0,05	nepločná půda	0
			ostatní způsoby využití	0,05
zastavěné plochy a nádvoří	0	0		
plocha celkem	0,35	0,13		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park	-----
chráněná krajinná oblast	-----
jiný typ chráněného území	pásmo hygienické ochrany II a vodního zdroje „Pašínovice podzemní“

Natura 2000

ptačí oblast	-----
evropsky významná lokalita	-----

1.6 Kategorie IUCN

IV - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

„Populace chráněného druhu flory bledule jarní (*Leucojum vernum*) na lokalitě ojedinělé svým rozsahem (vyhl. ONV České Budějovice z 24.9.1990, nečís.).

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

Ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
střídavě vlhké louky sv. <i>Molinion</i>	65	Předmětem ochrany je střídavě vlhká louka sv. <i>Molinion</i> s různými fázemi degradace (dominance psárky luční, ruderalizace okrajů). Bledule jarní se vyskytuje řídce a roztroušeně, těžišť výskytu populace je v podmáčených plochách lučního prameniště.
luční prameniště	5	Předmětem ochrany s těžišťem výskytu bledule jarní je podlouhlý podmáčený úsek v terénní depresi (údolnici) ve střední části lokality, blížící se sv. <i>Caricion rostratae</i> . Místy významně dominuje sítina rozkladitá (<i>Juncus effusus</i>), dále se vyskytuje ostřice obecná (<i>Carex nigra</i>), místy ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>).

Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
bledule jarní <i>Leucojum vernum</i>	Početná populace (cca 400 jedinců), relativně vitální.	C3 §3	Těžiště výskytu v prameništi ve střední části lokality, poměrně rovnoměrné, husté rozmístění. Dílčí plošky s cca nižšími desítkami jedinců ve shlucích se nacházejí roztroušeně ve zbytku louky, v degradovaných okrajích chybějí.

ostřice Hartmanova <i>Carex harmanii</i>	méně početná, řídká populace	C3	Ostřice Harmanova se nachází roztroušeně v prameništi ve střední části lokality.
ostřice stinná <i>Carex umbrosa</i>	v r. 2018 neověřena, dle PP 2007-2017 „roztroušeně několik trsů“, aktuální výskyt možný	C3	dle PP 2007-2017 ve vlhčích částech luk podél údolnice
hadí mord nízký <i>Scorzonera humilis</i>	v r. 2018 neověřena, dle PP 2007-2017 „do 10 jedinců“, aktuální výskyt nejistý	C3	dle PP 2007-2017 ve vlhčích částech luk podél údolnice

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

není překryv

1.9 Cíl ochrany

Cílem ochrany je zachování a stabilizace populace bledule jarní. V druhé řadě je cílem ochrany zabránění degradaci lučních a prameništních společenstev na lokalitě a udržení jejich aktuální druhové bohatosti.

2 Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní památku Pašínovická louka tvoří ucelený pozemek travního porostu, ohraničený od ostatních zemědělsky obhospodařovaných luk mělkými stružkami (vodotečemi) po obvodu. V obvodu se místy vyskytují solitérní dřeviny či jejich skupinky (bříza, vrba křehká), v Z cípu lokality je souvislejší porost dřevin zakrývající malý rybníček. Ze severu přiléhá k lokalitě polní cesta a zemědělská stavení.

PP je položena v mírném svahu a v jejím středu je zformována nepřiliš zřetelná, mělká údolnice (směr SZ – JV), která zjevně souvisí s výskytem prameniště uprostřed lokality. Většinu lučního porostu tvoří společenstvo sv. *Molinion*, které je vzhledem k mikroreliefu poměrně variabilní a podléhá různým stádiím degradace (zejm. na okrajových a sušších místech – dominance psárky luční, ruderalizace).

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
bledule jarní (<i>Leucojum vernum</i>)	Početná populace (cca 400 jedinců), relativně vitální.	C3 §3	Těžiště výskytu v prameništi ve střední části lokality, poměrně rovnoměrné, husté rozmístění. Dílčí plošky s cca nižšími desítkami jedinců ve shlucích se nacházejí roztroušeně ve zbytku louky, v degradovaných okrajích chybějí.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Pozemek byl historicky dlouhodobě využíván jako extenzivně kosená louka, ačkoli byl významně ovlivňován zornováním a meliorováním okolních rozsáhlých pozemků. Zřejmě se jednalo o poslední luční enklávu v souvisejícím okolí, která vzhledem k malé výměře a podmáčení nebyla atraktivní pro intenzifikaci.

Za dominantní lidský vliv z minulosti, přetrvávající do současnosti, lze považovat drenážování velké části pozemků, mající za výsledek celkové snížení hladiny spodní vody a tím degradaci zájmových biotopů. Vliv aktuální a budoucí je obtížně předvídatelný vzhledem k dosluhování melioračních systémů a jejich spíše sporadické obnově.

Doplňkovým negativním vlivem je přísun živin z okolních zemědělských komplexů, který souvisí především s ruderalizací okrajů lokality.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Relevantní dokumenty nejsou známy.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Lesy nejsou v PP zastoupeny.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Z vodních ploch je zastoupen pouze rybníček (hlubší tůň) v SZ cípu lokality o výměře cca 80 m². Zásadní ekologický význam není předpokládán.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Útvary nejsou v PP zastoupeny.

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

V nelesních pozemcích převládá luční porost střídavě vlhkého charakteru (sv. *Molinion*) s různými stupni degradace, zejm. při okrajích. V degradovanějších částech dominuje psárka luční, jinak bezkoleneček modrý. Z významnějších bylinných druhů je zastoupen krvavec toten, pcháč bahenní, pryskyřníky (prudký, zlatožlutý, plazivý), vrbina penízková, z graminoidů je významnější sítina rozkladitá či ostřice obecná. Bledule jarní se zde nachází v izolovaných ploškách s nižšími desítkami jedinců.

V centrální části lokality v mělké údolnici se nachází luční prameniště charakteru ostřicové louky. Podmáčením je výrazně odděleno od okolního porostu a leží se zde těžiště výskytu bledulí (cca 400 ks). V porostu relativně dominuje sítina klubkatá, dále je zde významnější výskyt ostřic – ostřice obecná (*Carex nigra*), ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii*) či ostřice prosová (*Carex panicea*).

Větší, jižní část původní výměry ZCHÚ tvoří zemědělský pozemek dlouhodobě obhospodařovaný jako trvalý travní porost (pravidelné hnojení a kosení – pravděpodobně senáž). Porost je druhově ochuzený, s dominancí trav (psárka luční), bez zájmových druhů. Dlouhodobě neplní funkci ZCHÚ a je navržen k vypuštění z území.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Plán péče na předchozí období zmiňuje dřívější nastavení jednosečného managementu s poměrně pozdním termínem (srpen), který pravděpodobně vedl k mírné degradaci společenstva (dominance graminoidů – psárka luční, třtina křovištní). Následuje posun managementu k dřívějším termínům sečení (červen, příp. červenec), k eventuálnímu provádění druhé seče v sezóně, a k nastavení mozaikovitého sečení pro potřeby bezobratlých (zejm. modrásci). Seč je prováděna ručně s odklizem biomasy. Okrajově se provádí prosvětlování dřevin a odstraňování dřevní biomasy.

Nově nastavený management lze považovat za funkční a v podobném rámci je navrženo jeho pokračování. Stěžejní je časná ruční seč s ponecháním menšího podílu neposečených míst mimo degradované plochy.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Významné kolize nejsou očekávány. V případě lokální degradace způsobené ponecháním neposečených míst doporučujeme prioritně zohlednit management pro potřeby bledule jarní (výhradní předmět ochrany dle zřizovacího předpisu), tj. nesečené plochy umísťovat mimo těžiště výskytu bledulí, minimalizovat jejich výměru atd.

3 Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Není relevantní.

c) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	<i>kosení 2x ročně lehkou mechanizací s odklizem hmoty</i>
Vhodný interval	<i>1 rok</i>
Minimální interval	<i>1 rok</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>křovinořez, ručně vedená sekačka</i>
Kalendář pro management	<i>červen, září</i>
Upřesňující podmínky	<i>Kosení lehkou mechanizací s okamžitým odklizem posečené hmoty. Ponechání cca 10 % nepokoseného porostu, který bude sklizen v příští seči. Při ponechání nesečených míst se vyhnout prameništi s výskytem bledulí a plochám s výskytem nežádoucích druhů.</i>

d) péče o rostliny

Specifický režim péče o rostliny není navržen – podchycení populace bledule jarní je zohledněno v návrhu péče o nelesní pozemky jako celku.

e) péče o živočichy

Všeobecná podpora hmyzu (zejm. modrásků) je zahrnuta v ponechání neposečených částí porostu a jejich sklizni v další seči.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Výčet zásahů je rozepsán v příloze v tabulce T2 v návaznosti na rozdělení území na dílčí plochy.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Vzhledem k malé výměře ochranného pásma (pás 5 m od hranic PP) nelze uvažovat o zásadních požadavcích na využití. Pro ochranné pásmo je však zapotřebí zohlednit následující:

1. Zamezit jakémukoli skladování biomasy v ochranném pásmu, ať již biomasy z PP Pašínovická louka, nebo balíků z přilehlých zemědělských pozemků. Totéž platí pro případné skladování hnojiv na zemědělských pozemcích.
2. Při případném prosvětlování dřevin po obvodu PP je možné zahrnout do prosvětlení i dřeviny v ochranném pásmu.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Hranice nekopírují zcela přesně obvod louky ani lemující strouhy, jedná se však o drobné odchylky. Je zapotřebí nového geodetického vyměření hranic území a stabilizace lomových bodů plastovými mezníky. Změna fyzického označení hraničníky není nutná – hraničníky jsou aktuálně umístěny již na nové hranici PP (na J okraji).

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Předpokládaným administrativně-správním procesem je přehlášení území a následná změna hranic dle zavedených postupů.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Využití tohoto typu pravděpodobně neprobíhá a vzhledem k odlehlejší poloze jej nelze předpokládat. Vazba na „veřejnost“ existuje pouze v podobě blízkosti obytných stavení v těsném sousedství rezervace, žádné zjevné konflikty nevznikají. Při jakýchkoli návštěvách území je však vhodné sledovat případné negativní zásahy (odstavování a přejezdy vozidel, odstraňování zahradního odpadu, narušování populace bledulí apod.) a případně zahájit komunikaci s majiteli nemovitosti.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Vzhledem k potenciální atraktivitě bledulí pro zahrádkáře nedoporučujeme cílené vzdělávací využití území. Lze však uvažovat o zahrnutí např. do ekovýchovných i odborných vzdělávacích programů zaměřených na využívání zemědělské krajiny a marginální biotopy v ní.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Vzhledem k relativní stabilitě populace i vhodnému přizpůsobování managementu nepovažujeme cílený monitoring apod. za nezbytný. Výskyt modrásků a dalších druhů motýlů je možné začlenit do plošného lepidopterologického mapování. Populace bledule jarní, příp. další předměty ochrany, a jejich reakce na prováděný management může být vhodné navrhnout jako téma diplomových prací.

4 Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
zaměření a vytýčení části hranice – přehlášení území, 4000 Kč/100 bm, celkem 300 m	-----	12 000 Kč
stabilizace lomových bodů mezníkem, 300 Kč/lomový bod, 10 bodů	-----	3 000 Kč

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	15 000
Opakované zásahy		
kosení nelesních ploch 1a,b,c (celkem 0,27 ha) 2x ročně; 1a – křovinořez (sazba 27 tis.Kč/ha), 30% za podmáčení, 1b – ručně vedená sekačka (25 tis.Kč/ha), 10% za mozaiku, 10% za podmáčení, 1c – lehká mechanizace (13 tis.Kč/ha), 10% za podmáčení; 2x ročně, k zásahu připočtena jednorázová sazba 3000 Kč	21 400 Kč	214 000 Kč
vysekání podrostu pl. 2b + 3 (0,05 ha), 1x za 3 roky	4 000 Kč (náklady v roce provedení zásahu)	12 000 Kč
výřez dřevin pl. 2b + 3 (0,05 ha), 1x za 3 roky, jednorázově 3-5 stromů, sazba 2300 Kč/strom (průměr kategorií 21-30cm a 30-40cm).	9 200 Kč (náklady v roce provedení zásahu)	27 600 Kč
Opakované zásahy celkem (Kč)	34 600 Kč / 21 400	253 600 Kč
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	165 000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Plán péče. Přírodní památka Pašínovická louka, na období 2007 – 2017. Aleš Friedrich, 2006.

Realizační dokumentace managementu lokality za roky 2009, 2014, 2015 a 2016.

Grulich V. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1-178.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Příroda, Praha, 36: 1-612.

Danihelka J., Chrtek J. Jr.&Kaplan Z. (2012): Seznam cévnatých rostlin květeny České republiky. Preslia 84: 647–811.

Jiří Beneš, Martin Konvička, Josef Dvořák, Zdeněk Fric, Zbyněk Havelda, Alois Pavlíčko, Vladimír Vrabec, Zdeněk Weidenhoffer (editoři), 2002: Motýli České republiky: Rozšíření a ochrana I, II. SOM, Praha, 857 stran.

Albrecht J. et al., 2003: Chráněná území ČR – Českobudějovicko. Svazek VIII. Agentura ochrana přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 160 pp (in Czech).

Náklady obvyklých opatření MŽP, znění účinné od 01.02.2018.

Mapování motýlů ČR. <http://www.lepidoptera.cz>

Faunistická databáze ČSO. <https://www.birds.cz/avif/>

Vyhláška 395/1992 Sb. MŽP ve znění č. 142/2018 Sb.

Vyhláška Okresního úřadu v Českých Budějovicích o zřízení chráněných přírodních výtvorů ochrany přírody, 30.12.1991.

Historické letecké snímky z r. 1947-1952. <https://kontaminace.cenia.cz>

Ústřední seznam ochrany přírody. <http://drusop.nature.cz/portal/>

4.3 Seznam používaných zkratk

EVL	Evropsky významná lokalita
IP	inventarizační průzkum
KN	katastr nemovitostí
LV	list vlastnictví
PK	pozemkový katastr
PO	ptačí oblast
PP	přírodní památka / plán péče, dle kontextu
VDJ	velká dobytčí jednotka
ZCHÚ	zvláště chráněné území

Plán péče vypracoval:

Juniperia, z.s.
Třída Míru 144
381 01 Český Krumlov

IČ: 027 12 113

juniperia@juniperia.cz

<http://juniperia.cz>

Mgr. Martin Střelec – hodnocení flóry a vegetace, zpracování plánu péče

5 Obsah

1	Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1	Základní identifikační údaje.....	1
1.2	Údaje o lokalizaci území	1
1.3	Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.3.1	Původní vymezení.....	1
1.3.2	Navrhované vymezení	1
1.4	Výměra území a jeho ochranného pásma.....	2
1.5	Překryv území s jinými chráněnými územími	2
1.6	Kategorie IUCN	3
1.7	Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1	Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	3
1.7.2	Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	3
1.8	Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu	4
1.9	Cíl ochrany	4
2	Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	5
2.1	Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.2	Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	5
2.3	Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	5
2.4	Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	6
2.4.1	Základní údaje o lesích	6
2.4.2	Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	6
2.4.3	Základní údaje o útvarech neživé přírody	6
2.4.4	Základní údaje o nelesních pozemcích	6
2.5	Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	6
2.6	Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	6
3	Plán zásahů a opatření	7
3.1	Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	7
3.1.1	Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	7
3.1.2	Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	7
3.2	Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	7
3.3	Zaměření a vyznačení území v terénu	7
3.4	Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	8
3.5	Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	8

3.6	Návrhy na vzdělávací využití území	8
3.7	Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	8
4	Závěrečné údaje	9
4.1	Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	9
4.2	Použité podklady a zdroje informací	9
4.3	Seznam používaných zkratk.....	10
5	Obsah.....	11
6	Seznam příloh	12

6 Seznam příloh

T2 – Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Mapka rozšíření předmětů ochrany

Fotodokumentace